

ærede Ordfører siger. Det Spørgsmaal, der var naturligt mellem det ærede Fleertal og det ærede Mindretal, er det: Er det nu betimeligt at træffe Foranstaltninger, eller skulle vi vente, indtil Grundlovens § 71 skal føres ud i Livet? Nu gad jeg dog virkelig vide, naar man 20 Aar efter Grundloven endelig engang skriver til at ordne Kjøbstædernes i en lang Række af Aar gjennem Vedtægt og Praxis uddannede Forhold, om det saa er rimeligt at henvise til et ganske andet Forhold, hvis Ordning, om Henviisningen skal have nogen Betydning, maa være meget nærliggende; har den ingen Betydning, er Meningen kun den, at man vil afvise den hele Sag, idet man overhovedet ikke vil give Kjøbstæderne den Ret, som man i Betænkningen har erkjendt tilkommer dem, vil man altsaa ikke opfylde Løftet i Grundlovens § 91, saa skal man hellere sige det; men, har man først engang udtalt, at man vil gaae ind paa Indfrielsen af Løftet i § 91, saa er virkelig Tidspunktet til ogsaa at føre Bestemmelsen om valgte Borgmestere ud i Livet kommet, saasnart man overhovedet giver sig til at ordne hele dette Forhold. — Den høitagtede Ordfører drog i Tvivl, om der ved Grundloven var tilstaaet Kjøbstæderne en saadan Ret. Grundlovens Udtryk forekomme mig at være saaa tydelige, at man kunde fristes til at sige, at der, selv uden at nogen Lov derom udkom, er givet dem en saadan Ret. Det hedder nemlig: „Communerne skal til, under Statens Tilsyn, selvstændig at styre deres Anliggender vil blive ordnet ved Lov.“ Det forekommer mig at ligge i disse Ord, at man ikke har stillet dem i Udsigt at faae en saadan Ret ved Lov, men at man har anerkjendt denne Ret som bestaaende for dem og vil have denne deres Ret ført ud i Livet igjennem en Lov. Og i samme Dieblis, som man nu erklærer at ville opfylde denne Grundlovens Løfteparagraf, finder man det rigtigt af Grunde, som jeg endnu ikke kjender — jeg maa sige, at jeg troer ikke, at de Grunde, som den ærede Ordfører fremsatte, af Noget kunne siges at slaae til — for en meget væsentlig Deel at udsætte indtil Ordningen af et dermed aldeles ikke sammenhængende Forhold har fundet Sted; thi det kommer dog i og for sig ikke Communerne ved, at man

engang vil skrive til en Afstillelse imellem Administrationen og Domstolene. Jeg finder, at de Ting, der høre sammen, ogsaa skulle ordnes sammen, og at man navnlig ikke bør give Anviisning paa Forhold, over hvilke vi paa ingen Maade ere eneraadige. — Jeg kan ligesom det ærede Medlem for 4de Kreds (Sonne) ikke Andet end henvise til de Udtalelser, som foreligge fra Kjøbstæderne selv om, hvorvidt de ønske at kunne vælge deres Borgmestere eller ikke. Vel kan man nu ikke see bort fra, at der i Viborg har været Meningsulighed tilstede derom, og at Majoriteten ønskede at beholde Borgmesteren som kongelig Embedsmand; men for det Første er dette jo ogsaa refereret ved Mindretallets Forslag, og dernæst kan jeg ikke undlade at bemærke, at i den Kreds, som jeg har den Ære at repræsentere her i Landsthinget, have i de Møder, der derom have været afholdte, alle Communalbestyrelser og Borgerrepræsentationer været enige om det Næstelige i selv at kunne vælge deres Borgmester. Et æret Medlem for Kredsen Volland-Falster har under 1ste Behandling udtalt, at et lignende Ønske var tilstede der; den ærede Repræsentant for Bornholm har udtalt noget lignende, og i det Hele forekommer det mig, at hvor Kjøbstæderne have haft Leilighed til at udtale deres Ønske i saa Henseende, have de ikke lagt Dødsmaal paa, at de ønske en saadan Ret. At man kun vil benytte den i de Tilfælde, hvor der er Grund til ikke at ønske den kongelige Borgmester i Spidsen for Forvaltningen, er en Sag for sig og Noget, der, som det forekommer mig, ikke i og for sig kan komme i Betragtning her.

Indenrigsministeren: Angaaende det ærede Mindretals Endringsforslag kunde det maaskee være overflødig, at jeg paany udtalte mig, da jeg har haft saa rig Leilighed dertil saavel i dette som i det andet Thing. Jeg kan kun sige, at min Betragtning af det i Endringsforslaget behandlede Spørgsmaal er uforandret den samme som tidligere. Endringsforslaget stiller ganske vist Sagen noget anderledes, end den tidligere har været stillet, idet det skjelner mellem de større og de mindre Kjøbstæder. Det forekommer imidlertid